

visning osv., neppe anderledes end analogisk og med de betydelige Lempelser, som Forholdene kræve, turde være anvendelige paa dem. Foruden at Sagen ingenlunde for Tiden staaer paa en saadan Fod, at der jo kan blive Stof til adskillige Tvivl i de enkelte Tilfælde, kunde den nye Lyendelov give Anledning til, at de traditionelle Begreber, som man hidtil har lagt til Grund, ikke længere blive fastholdte. Grundlovens Artikel 35 har, med Hensyn til Valgret og Valgbarhed, ikke villet erkjende nogen Forskjel, men derimod udelukket Huuslærere, Forvaltere, Regnskabsførere, Bestyrere af betydelige Industrianlæg, naar de leve i Huset hos dem, hvis Forretninger de forestaae, fra de statsborgerlige Rettigheder, medens simple Tjenestefolk, Fabrikarbejdere osv., der have egen Huusstand, nyde hine Rettigheder. Det kunde allerede med Hensyn dertil være tvivlsomt, hvorvidt man ved Anvendelsen af en ny Lov kunde lægge hin ældre Forestillingsmaade til Grund. Derhos vil den foreslaaede Lov ophæve det, der hidtil har udgjort den vigtigste juridiske Forskjel mellem bemeldte to Classer (Huustugten), ligesom der og kunde være Anledning til at antage, at der hellere ikke længere vil blive nogen Forskjel med Hensyn til Anvendelsen af 1—13—16. Det er imidlertid vistnok aldeles uantageligt, at den nye Lyendelov skulde i det Hele være anvendelig paa de omspurgte Personer, hvilket t. Ex. med Hensyn til Bestemmelserne om de Kospenge, der skulle gives i Tilfælde af ulovlig Afvisning eller af en Behandling, der berettiger til at forlade Tjenesten, aldeles ikke vilde være nogen forholdsmæssig Godtgjørelse. Vel kunde den af en saadan almindelig Regel flydende Ulempe afværges derved, at Parterne ved udtrykkelige Overenskomster betingede sig andre Vilkaar; men det er ikke lidet betænkeligt at forandre et Forhold, som hidtil i høi Grad har været et negotium bonæ fidei til et negotium stricti juris. Der kunde altsaa vistnok være Trang til nærmere Bestemmelser i foranstøttede Henseende; og, da det efter min Mening er aldeles ugjortligt ved almindelige Lovbegreber at fastholde Forskjellen, saa vilde der neppe være andet at gjøre end enten i almindelige Udtryk at tilkjendegive, at den nye Lov ei skulde være anvendelig paa de Per-

soner, der vel staae i anden Mand's Tjeneste, men hidtil ikke have været Lyendeloven underkastede; eller omvendt, at erklære Lyendeloven for ligefrem anvendelig ogsaa paa disse, saa at det maatte overlades til Vedkommende, naar de indgaae Forhold af det omhandlede Slags, at træffe Overenskomst om de Undtagelser, der, i Overensstemmelse med deres Villie, skulle finde Sted fra Lovens almindelige Forrifter. Jeg har allerede fremsat den Betænkelse, der er forbunden med det sidste Alternativ, hvilket saa meget mere vilde føre til mange ubillige og unaturlige Følger, som det vilde være længe, inden den gjorde Forandring i det, der hidtil har været den herskende af selve det borgerlige Liv udspurgne Mening, som saaledes ind i den almindelige Bevidsthed, at Parterne vilde vide at værges sig ved udtrykkelige Overenskomster. Men man maa tillige erkjende, at det Første har en Ubestemthed, som vistnok idetmindste fra den formelle Side vilde være en ikke ringe Ufuldkommenhed. Dette naaget skulde jeg antage, at det er det, der i Virkeligheden vilde vise sig som det Hensigtsmæssigste. Men i ethvert Tilfælde vil det, dersom ikke nogen bedre Udvei kan findes, være ønskeligt, at Lovene udtaler sig for et af bemeldte Alternativer.

I Enhold til alt det Foranstøttede, maa jeg holde for, at Udvalget ikke kan anbefale det forelagte Udkast til Vedtagelse af Thinget, hvorimod man burde udtrykke det Ønske, at Regeringen med Hensyn til de gjorte Bemærkninger, vil tage Gjenstanden under nyt Overtveelse, og derefter forelægge et nyt Lovforslag til en Lyendelov.

Kjøbenhavn d. 6. April 1853.

Drsted.

2.

Den store Betydning, som et Lovgivningsarbejde af den Bestaffenhed, som det, der er Gjenstand for det forelagte Udkast, har for en aldrig Klasse af Samfundsmedlemmer og for